

HELI SIIRILÄ

HTM Vaasan yliopisto, Levón-instituutti

AAPO JUMPPANEN

YTT, FM, Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti

Oppiva maaseutu

Maaseutututkijatapaaminen

Rovaniemellä 25.8.–26.8.2016

Järjestyksessä 24. maaseutututkijatapaamisen teemaksi oli valittu oppiminen. Vain oppimalla maaseutu pysyy mukana yhteiskunnan jatkuvassa muutoksessa, kykenee itseohjautuvasti hyödyntämään voimavarojaan sekä löytämään luovia ja innovatiivisia paikallisia ratkaisuja. Toisaalta oppiminen edellyttää myös kyseenalaistamista ja poisoppimista. Esimerkiksi markkinavoimat ja poliittinen päätöksenteko saatavat nimittäin tuoda opetussuunnitelmaan sisältöjä, jotka ovat maaseudun asukkaiden edun vastaisia. Voidaan myös kysyä, onko aluetasolla tapahtuva oppiminen ylipäättään mahdollista, vai onko kyse pohjimmiltaan aina yksilötason tapahtumasta.

Torstai 25.8

Tapaamisen avajaissanat lausui Maaseudun uusi aika -yhdistyksen puheenjohtaja Kaisu Kumpulainen Jyväskylän yliopistosta. Puheenjohtajana toimi tutkimusjohtaja Torsti Hyyryläinen Helsingin yliopiston Ruralia-insituutista. Kaisun ja Torstin tervehdyksiä seurasi japanilaisen Tsurun yliopiston professorin Satomi Tanakan kutsuesitelmä *Rural development in Japan*, joka loi hyvin kattavan kuvan japanin maaseudun kehittämisestä ja sen haasteista. Kommenttipuheenvuoron esitti Maaseudun uusi aika-lehden päätoimittaja Aapo Jumppanen, minkä jälkeen oli vuorossa iltapäiväkahvit posterinäyttelyn kera.

Työryhmiä oli tämän vuoden tutkijatapaamisessa kaikkiaan seitsemän kappaletta. Niissä käsiteltiin maaseudun uusia palvelutuottajia, asemaa kestävän talouden valtavirtaistumisessa, maaseudun muutosta, median ja maaseudun suhdetta ja maaseudun digitalisaatiota, kulttuuriperintöä sekä eläinten hyvinvointia matkailupalveluissa. Aiemmasta poiketen työryhmien koonnit kerättiin tänä vuonna sosiaalisen median Twitter-sovelluksen avulla.

Päivän päätteeksi siirryttiin ravintola Valdemariin kello 19.00, jossa maisteltiin pohjoisen herkkuja, kuten lakkaa ja poroa. Ruuan, juoman ja keskusteluiden merkeissä mukavasti soljuneen illan aikana julistettiin myös Vuoden maaseutu Pro gradu-tutkielma kilpailun voittaja Ilpo Mikonmäki Lapin yliopistosta. Hänen sosiologian alaan kuuluva työnsä *Lähidemokratia maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän julkaisuissa* arvioitiin kilpailun parhaaksi. Kuulimme myös Lappilaiset kylät ry:n kyläasiamies Pirjo Riskilän terveiset. Illan päätteeksi osa osallistujista suuntasi vielä epävirallisille jatkoille, jotka järjestettiin Oliver's Corner Irish Pubissa.

Perjantai 26.8

Perjantaiamuna jatkoi työskentelyään neljä työryhmää. Toiselle päivällekin riitti monta esitystä, laadukkaita ja maaseudulle relevantteja.

Työryhmien jälkeen kuultiin esitys siitä, kuinka

sähköisien palveluiden käyttöönottoa kansalaisten keskuudessa on konkreettisesti edistetty Lapin alueella. Esityksen pitänyt Virtu-hankkeen projektipäällikkö Maarit Pirttijärvi Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta kertoi, että sähköiset palvelut yleistyvät kunta- ja toimijarajat ylittävässä yhteistyössä. Erityisen tärkeää on antaa kuntalaisille mahdollisuus konkreettiseen kokeilemiseen sekä ongelmatilanteissa avun kysymiseen. Pirttijärven ja hankkeen kokemusten mukaan ei voi sanoa, että ikä määrittäisi henkilön halukkuuden tai kyvyn oppia sähköisten palveluiden käyttöä.

MUA-yhdistyksen varapuheenjohtaja Heli Siirilä kertoi tutkijatapaamisen päätteeksi yhdistyksen ajankohtaisista asioista. Yhdistyksen verkkosivujen uudistamistyö on käynnissä, ja valmista on toivottavasti ensi vuoden alkupuolella. Lisäksi Siirilä kertoi hallituksen pohtineen, olisiko yhdistyksen mahdollista hankkia käyttäjätunnus tietokantaan tai julkaisuun, joka hyödyttäisi yhdistyksen jäsenten työtä, erityisesti tutkijoiden työtä. Monet tiedekirjastot ja tiedekunnat ovat lähivuodet supistaneeet aineistohankintaansa saadakseen

säästöjä. Tällöin pääsy relevanttien aineistojen äärelle on saattanut estyä maaseutututkijoilla. Voisiko yhdistys auttaa tässä kohtaa? Yhdistyksen hallitus kaipaa aiheesta vinkkejä ja näkökulmia jäseniltä ja tutkijoilta!

Tutkijatapaamisen aineistot eli pääpuhujien kalvot, Hannu Katajamäen videotervehdys sekä abstraktikirja löytyvät yhdistyksen verkkosivuilta.

Syksyn 2017 Maaseutututkijatapaaminen ei noudata totuttua kaavaa. Kansallinen Maaseutuparlamentti järjestetään 1.–3.9.2017 Maaseutupuolitiikan neuvoston MANEn, Suomen Kylätoiminta ry:n ja Verkstopalveluiden toimesta Leppävirralla. MUA on tässä yhteistyössä mukana. Maaseutututkijatapaaminen on todennäköisesti Leppävirralla to 31.8.2017, ja muutoin osallistumme Maaseutuparlamenttiin.

Moni paikka Rovaniemellä oli remontissa, ja se antaa osviittaa myös yhdistyksen toimintaan: välillä kannattaa remontoida ja kokeilla uutta, jotta voidaan paremmilla perusteilla jatkaa työtä.

Kuva: © Rovaniemen kaupunki / Aarno Torvinen